

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-utca SIMON-ház Kuna József az
kereskedésével szemben.

HIRDETMÉNYEK.

Előzetési pénsek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szerkesztési részét illető
minden körülmények ide intézendők.

Hírmegtelen levelek csak ismert körzetről
fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVÜ PART KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előzetési ár.

Helyben hához hozva vagy vidéki
postán küldve.

Egész évre	10 frt — kr.
Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy órára	1 frt — kr.

Hirdetési díj:

Öt-hatásborsoltos egyszeri beiktatásért 50k.
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr.
Nyitóléte 4-asásborsoltos 20 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglalt
ajánlat sora 50 krajczár.

XVII. évfolyam 1890.

Debreczen. Kedd Aprilis 29.

83. szám.

A tegnapi ünnepély.

Valóban lélekemelő ünnepély volt az a tegnapi este fátylas menet, melynek jelentőségét nemcsak maga az a tény ad, hogy az ifjúság a Csokonai kör elnökét ünnepelte — hanem főleg az, hogy az ifjúság az irodalomnak adózott.

Egy eszme megtestesítése ez a tegnapi ünnepély. Az irodalmi érdem elismerésének eszméje. Fájdalom minálunk még új eszme. Iróink működését rútközöny kíséri lépten nyomon, munkáikat nem olvassák, őket meg nem becsülik.

Az ország első főiskolájának nemes ifjúsága tegnap megmutatta, hogy e nemzet íróit szereti, becsüli, s az a tegnapi ünnepély nemcsak a személynek, de egy eszmének diadalát hirdette.

Hirdessék ezt csak továbbra is, s a fátylák tüzevel együtt ne aludjon ki, sziveikben a lelkesedés lángja a magyar irodalom s annak harcosai iránt.

Önmagát nem becsüli meg az ember, aki nem becsüli meg azt, aki neki életet adott — önmagát szégyeníti meg az a nemzet, mely a neki életet, s a létezés mindennapi harcához az idealismus erejét kölcsönző nemzeti irodalmat nem becsüli meg.

Örizzék meg továbbra is ezt a sziveikben felgyúlt lángot, lobogjon annak fénye lángoló szemekben, s lelkesedésük igaz őszinte hangját ne hallgattassa el soha az élet realizmusa.

Lelkesedjenek továbbra is minden nemes, szép eszméért — s az önk igazi őszinte lelkesedése töltse el büszkeséggel az önk lelkesedésére s megértésére érdemes alakjait a magyar irodalomnak, mi pedig a szerény, kezdő napszamosok, nehéz utunkra hadd induljunk az önk fátylái biztató fénye mellett.

Az ifjúság nemes lelkesedése záloga annak, hogy el fog jönni az idő, mert el kell jönnie, hogy nemcsak az ifjúság kitörő lelkesedése, melynek hangja büszkeséggel tölti el a szívet s könnyvet csal a szemekbe, hanem általában mindenki,

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

A Jávör Gáspár pöre.

Valamikor, régen... Aranyhajú kis angyal után vágyott, a kinek vérsíri piéz ajkáról, mint gyöngyök peregenek az édesen gügyögő szavak, szemé olyan legyen, mint a mérbetetlen kék égboltozatról lekapott két szikrácska; arca, mint a kipattanni készülő hu-os levelű pünkösdi róza, gömbölyű kis karjaival csimpájszokdjék nyakába, mint leveles fára az inda.

Es a piéz teremtés angyali gügyögésébe kaczagjon bele, egy másik angyal, a kis mama a kinek erősen szöke haja hullámos fürtökben omoljon alá derekára.

Hát nem boldogság egy szigorlatra készülő ügyvédbojtárnak ilyenekről álmodozni! Régen volt, mikor meghuzta magát, — csöndes, hideg szobájának kietlen négy fala között a falhoz támasztott rozoga asztalon egy szál gyertya égett, — gürnyedten ült a rongyos béléstű téli kabátban, melyet, miután leszakadtak a gombok, kezével fogott össze, előtte könyvek feküdtek, Mittermayer, Blum-schtili és Feuerbach. Nehezen ment a tanulás mert míg a „jog hatályáról, fenntartásáról és elejtéséről“ szóló tételeket olvasta, addig, lelkében, egész más gondolatok kóvályogtak.

Álmokba ringatta magát a jámbor fiú! Mennnyi szédeltést követnek el velünk az álmok, aranyos hálóba fonják lelkünket, aztán elrabolják tőlünk a visszahozhatatlan drága időt. Az idő mulik, az álmok tűnnek, de kínos ezután az ébredés.

Jávör Gáspár, másfélével előbb szigorlatozhatott volna, ha bir annyi férfias eréllyel, hogy azokat az álmokat elűzze magától. Hanem mindennek van vége, vége szakadt a melancholikus Jávör Gáspár diákos-

ifju, férfi és agg egyformán fogja becsülni a szellem munkáit.

Mert ilyen ifjakébből, akik annyi nemes tüzrel, olyan idealisan magas gondolkozásmóddal indulnak az életbe, az önk szívéből a megélhetés prózája, az anyagi érdekek harca sem fogja kiirtatni a nemes, szép eszmék szeretetét. Megfogják ezt őrizni, mint komoly férfiak, mint gyenge aggok.

Csak lelkesedésük hangja nem lesz olyan lélekemelő, mint most ifjúságuk teljes üdéségében, lelkesedésük teljes tisztaságában. Csak a szemek fénye fog vesztetni ragyogásából, s az üde arczokra fog ránczot vetni az idő, de a szívük, a lelkük az mindég ifju fog maradni. S a köznapi-ság rideg földjében nőtt, eszmék nélkül vegetáló, egyszerű állati életet élő mai nemzedék helyét önk fogják elfoglalni — önk, akik megértik az eszmék idealizmusát, önk akiknek mostani lelkesedésből hitet és bizalmat merítünk a jövőre nézve.

Mert a tavasz virágai nyomán az ősz gyümölcse érik! (V. Gy.)

A Csokonai-kör megalakulása alkalmából Vértési Arnold elnök tiszteletére rendezett fátylasmenet a főiskolából indult el. Már este nyolcz óra tájban a borongós idő dacára roppant nép hullámozott fel s alá a főiskola és az emlékkert körül, valamint a Hatvan-utczán, a hol az ünnepelt lakása van, a Koszorús-ház előtt.

Fél kilencz óraker meggyújtották a fátylák s borús, komor sötétségben magasan lobogtak fel a fátylák tüzei s kavargott a léghen a szürke füsttömeg; a tüzlők igazán jól összerakult zenekara rendezte a Rákóczy-indult, felharsogott zenéből a lelkes ifjúság éljenzése s megindult az impozáns menet a Vértési lakása elé, a hol kört képezvén, a főiskolai kántus az ő utólrhetetlen precizitásával Mácsay karnagy vezetésével alatt elénekelt a Tihanyi-écsót. Ezalatt megjelent az ablakban az ünnepelt, kit mikor az ifjúság észrevett, lelkes-dése határtalan óvatokban tört ki.

Enek után szólalt meg az ifjúság lelkes szónoka, Szabolcska Mihály főiskolai szenior, ki erőteljes, messze elhangzó hangon követ-

kező szép beszédet mondott, melyet a tömeg gyakran szakított félbe hatalmas éljenzéssel.

Mélyen tisztelt Elnök Ur!

Debreczen köznevelődés történelmében a Csokonai kör megalakulása a k napja bizonyára sokáig talán mindig ünnepnapként fog állani. Ama boldogabb idő felé, melyről a költő profétai ihlettel szól leg-hűbb kedvese, a tihanyi „riadó leány“ előtt: ezáltal egy nagy lépéssel közeledett e költő szülő városa, Debreczen.

Egy irodalmi s ezzel rokonzélu kör megalakulása itt a nagy magyar alföld közepén akkor is örömmel töltene el bennünket, ha e kör nem a Csokonai nevet írta volna zászlójára; ezt a sokáig hulló csillagnak vélt alakját irodalmunknak, mely mint a ragyogó üstökös tért vissza, hogy elfoglalja méltó helyét a magyar nemzet hálás tisztelésében.

A debreczeni főiskola ifjúsága, melynek kebelébe egy századdal ezelőtt Csokonai is tartozott, soha sem felejtette el, mivel tartozik ennek a névnek, s a Csokonai kultusz első oltártüze ez ifjúság szívében már akkor magasan lobogott, mikor az még csak magános pásztor tűz volt a félre ismert költő elsötétített hírnevének éjszakáján.

Most egész Debreczen lépett közelebb ez oltárhoz, s mi mint a Csokonai iskolájának növendékei, hű epigonokként ime elhoztukhozád, mint e kör első elnökéhez sziveink és fátylánk tüzeit, hogy kifejezzük itt azt az örömet, melyet a Csokonai kultusz emelkedésére, s a Csokonai kör megalakulása fölött érezünk, — s hogy egyszerű, — de igaz szavakkal elmondjuk előtted, hogy e kör zászlaját a te kezéidbe mi is a legméltóbb helyre látjuk letéve.

Oh, az a csillag, mely Csokonait egy tövis erdőn át vezette nagy, messiás célj után, hány magyar író doboghatott már vissza e szinte vértanui pályától az ut legkezdetén? Te azok közé tartoztál mindig, kik e csillag s a szent célt, mely felé vezet, sohasem tévesztették el szem elől, ha százszor érezned

„Elértem, a mit ember érhet el:

Ölemben a legdrágább földi kincs.“

„Ölemben tart a legdrágább kincset“, de zsebében nem tartott semmit. Ne vádolja Jávör Gáspárt lustasággal senki, szívesen elvitt volna ő a zsebében bármi terhet, csak hogy íres volt a tárczája mindig, s ez oknál fogva nem is hordta azt a zsebében.

Hónapok multak el, hogy az ügyvédi iroda megnyitott, de az ajtón csak nem akartak benyitni a kliensek. Pedig a kapura föl volt függesztve a díszes tábla.

Dr. Jávör Gáspár köz- és váltóügyvéd.

A kapu hosszú folyosóra nyitott, a melynek utolsó oszlopánál kékre festett plébkéz mutatta az iroda felé vezető utat. Az irodájú előtt még egy tábla figyelmeztette az emberiséget, hogy azon küszöbön át a halandó utja a dr. Jávör Gáspár köz- és váltóügyvéd irodájába vezet.

Az emberiség nagy számmal lakozza e földet, azonban sajna, az emberiség egyetlen egy tagjának sem jutott még eszébe, hogy a dr. Jávör Gáspár küszöbét azon ezből lépje át, hogy ügyvédi tanácsát kikérje. Ennek félig-meddig maga Jávör Gáspár is volt az oka, mert a város legkihaltabb részén vett lakást. A házbeliek előadása szerint azon utcában emberemlékezet óta nem pörlekedtek az emberek. Csupa hivatalnokok laktak ott, a kik pontosan kikapták fizetésüket, s ők is kénytelenek voltak adósságaikat pontosan megfizetni, nehogy lehuzzák majd a fizetésükből.

Ügyvédek, óvakodjatok a pontos és rendez emberektől!

Jávör Gáspár csak akkor tudta meg, hogy mi a boldogság, mikor megházasodott, mikor aztán hónapok multak el a nélkül, hogy

kelle is, hogy „A költő és a sorsharag Egy anyaméhből született.“

Engedd meg hát, hogy a koszoruba, mit e nemzet lelkesebbjei 30 éves írói pályád után homlokodra tettek: e nagy alkalommal egy levelet mi is oda tüzhessünk hálánk és tiszteletünk jeléül.

Adja Isten, hogy azt a zászlót a mi Csokonaink nevével még nagyon sokáig s minél magasabba emelhesd!

E szép beszédre Vértési Arnold következőleg válaszolt.

Hálásan őrzöm meg a mai nap emlékélt életem legkedvesebb emlékei közt. A miket az önk tisztelt szónoka elmondott, szívémben vannak azok irva. Az a kegyelet, annak a nagy névnek a dicsősége, mely önköt lekesíti, lelkesít engem is.

Innen-onnan száz éve annak, hogy e tiszteletreméltó ős kollégium falai közül, honnan önk most lobogó fátylák fényével s lelkesedéssel égő szívével melegével jötték hozzám, egy szegény ifju, e város szülőtte vándorutra kelt, hogy szerte bolyongjon e hazában, sehol nem találva föl otthonát, üzetve nyugtalan lelkétől, mely föl a magasba tört, míg az élet nyomora minduntalan lerántotta a földi sárba s lsten csodája, hogy a közszellem sivár, lélekdermesztő közönyösége egyenként ki nem oltogatta költői géniuszának ragyogó szikráit.

Mert a magyar költő még akkor idegen volt saját hazájában. Dalát csak ritka nemesebb lélek értette meg egy-egy uri ház vagy valamely szerény falusi paplak vendégszerető fedele alatt. A Műzsa nem ült égi trónusán, Maecenások kegye utáu járt eszengve a porban. De a debreczeni ifju nem habozott, csak ment tovább a maga utján, merre ónuszsa hitta, azon a tövises uton, mely nem a Pantheonba, hanem a Golgothára vezetett.

É s i m e m a, még nincs száz éve, hogy megtört szívvél behunyta szemeit a darabos utcazi kis házikóban, ma dicsőségét hirdeti minden ajk, büszkén vallja

a nagy tudományának hasznát vehette volna, belekóstolt a boldogtalanságba is.

Aztán milyen boszúság az, mikor az ember napról-napra várja a pört s a helyett napról-napra csupa bánánszelidtség, anyagi természetű emberekkel találkozik. Milyen kegyetlen satyrája ez a sorsnak!

Néha zugolóni, panaszkodni kezdett a felesége előtt. Hát ezért küzdöttél, ezért tanult? És a kis menyeg, ke mit tett? Leacskolta ajkáról a haragot Aztán megfenyegette rózsás ujjával a haragos Jávör Gábor, a ki mindenárn pörösködni szeretett volna, meghunyászkodott, mint a bárány. Tessék, még csak önmagával sem pörlekedhetik már!

Összebujtak hirtelen mint a galambok, bugtak sugtak, közben a kalitkában énekelt a kanári s ők susogtak szerelemről, boldogságról s tanakodtak azon, hogyha hárman találnak lenni, (mert ki tudja miben töri a golya a fejét), hová fogják ültetni a — harmadikat.

Aztán kacagtak: a piruló menyecske édesen, halkán; el akarta volna magában fojtani a kacagást, de hitört rózsaszájából oly hangosan, mint az ezüst csengetyű, az exotikus virágok mind megremegtek a szobában, a kanári egy pillanatra abba hagyta énekét.

Es Jávör Gáspár is kacagott, ő bizony egy csüppet sem zsenirozta magát, teli szájjal kacagott, hogy fejét lógatta jobbra-balra, előre-hátra, erős vállai remegtek.

Hát mi kacagni való van azon, hogy még valamikor hárman is lehetnek. Hiszen akárhán pár ember van, a kik később nemcsak háromra, de sőt tizenháromra is fölszaporodtak. Ez nagyon komoly dolog s egyáltalán nincs rajta mit kacagni, majd meg fogják látni, hogy a harmadik, mielyt megjelenik, rögtön sirni fog, pedig aligha lesz

dr. Balkányi Ede orvos. Szikszay Istvánné Fazekas Juliánna.

— **Találtatót** a nagyerdőn egy pénz-tárcza, jogos tulajdonosa átveheti személyesen — a rendőr főkapitányságánál.

— **Dalestély.** A városi dalárda május hó 10-én tartja meg szokásos dalestélyét a Margit-fürdő disztermében, mely iránt már eddig is nagy az érdeklődés, mert csaknem egészen új darabok vannak a műsoron. A meghívók most hordattak szét a ki esetleg nem kapná meg, de arra igényt tart szíveskedjék ez iránt akár az elnökséghez, akár Krasznai Ferencz jegyzőhöz fordulni. Azok részére, a kik nem alapító vagy pártoló tagok, a belépti díj személyenként egy forintban van megállapítva vagy ha ilyenek családi jegyet akarnak venni azt három személyre két forintért kapják. Az alapító és pártoló tagok jegye 3 személyre szól, kik mint eddig, ezután is díjmentesen vesznek részt a dalestélyen, ezenkívül családjuk minden további tagjéért a belépti díjnak felét vagyis 50 krt fizetnek. Természetes, hogy a dalárda választmányának ilyen intézkedése után legelőszőrűbb ha kiki — már a ki t. i. a dalt kedveli s ezen dalestélyek iránt érdeklődik pártoló tagul iratkozik be, mert ez esetben egész évre fizet 3 trtot s díjmentesen vehet részt családja két tagjával minden dal estélyen. Hogy az aláírási iverk könnyen hozzáférhető legyenek, azok a következő uraknál helyeztetek el: Balogh György, Báthory Imre, Bárdos Géza, Bekény Péter, Cziffer Nándor, Donogán István, Harmath Gergely, Herczeg János, Kovács József, Kovács Mihály, Krasznai Ferencz, Lengyel Imre, Márk Endre, Dr. Magoss György, Mészáros József, Nemes Kálmán, Pápay János, Péter Gábor, Stahl Géza, Steinacker Sándor, Szabó Lajos, Szilágyi Imre, Tombor Aladár, Torday Gábor, Tóth Imre, Török Károly, ifj. Tikos József, Zong János, Varga Imre.

— **Az alsó szabolcsi tiszal armentesítő társulat** tegnap tartott közgyűléséről írott tudósításunkat még a következőkkel egészítjük ki. — Benedek Pál főmérnök jelentése a g á t é p í t é s i m u n k á l a t o k r ó l t u d o m á s u l v e t e t t e t t. A javaslatba hozott köburkolások, a rakamaz- t. dobi köburkolás fogantatása iránti határozat is függőben hagyatik, míg a többi építkezések leszámolása után végleg megállapítható lesz a megtakarítások mennyisége. A befejezéshez közel álló földmunkák collaudálására egy bizottság küldetik ki, a melynek tagjai: Dr. Dessewffy Aurél, Lukács Dezso, Csohány László, Kakas Kálmán, az egri főkapitány és Debreczen város mérnökei; sőt a felülvizsgálathoz minden érdekelt részt vehet. A kisajátításokról szóló jelentés hasonlóképen tudomásul szolgált azzal, hogy gr. Andrassy Gyulával új egyezség kísérletessék meg. A T. Dobon alul kibaszott területek füzes ültetés végett kisajátítandók. A közgyűlés elhatározta az egyéni ártér-telekkönyv elkészítését a társulat egész területére nézve; egyelőre a rakamaz-dobi új ártérre vonatkozólag hajtatik keresztül sürögösen e munka, a régi területeknek a szomszédos társulatokkal határvonal nem lévén még megállapítva. Egyetemleg kiszámítva jogérvényesen megállapítandók az újonnan bevont területek. Az ártér osztályozása és a hozzájárulási kules megállapítására 11 tagú küldöttség választott, melynek tagjai: Osváth Ferencz, Lukács Dezso, Papp Mór, Kálmán János, Sir Lajos, Torday József, Liptay Jenő, Póka István, Csohány László, Hartstein Lipót, Thury Albert. A munkát házilag végzik. A nádudvari közbirtokosságának a nádudvari ártér egyénileg felosztását tárgyzó munkálata egyelőre azzal vétejt tudomásul, hogy ez az elhogadás nem praevjudikál a közbirtokosságának az alap ártéri szerződésben elvállalt kötelezettségének és ha a munkát a közbirtokossági gyűlés által is hitelesítették, az egyesekre eső társulati alapilleték kiszámításával pedig kibővítették. Az ártér-fejlesztési adatok a szolnoki folyam-mérnökségnek lemásolás végett kiadtnak, hogy azok a Hortobágy-belvíz szabályozási tervezet elkészítésével figyeembe vehetők legyenek. A főmérnök és igazgató előterjesztik a következő időben érkezett miniszteri rendeleteket és megkereséseket. — Végül a mult 1889. évi számadás megvizsgálására kiküldött bizottság jelentése hallgatott meg. — Az egyes társak 1889. év folyamán a következő forgalmat eredményezték: gátfenntartási tár számláján kiadás 150,222 forint 73 kr., fedezet ugyanannyi. Gátépítési terv számláján kiadás 1,04532 16 frt, melyből 306402 73 frt, mint mult évről való előre hozat szerepel, bevétel ugyanannyi s ebben mérlegre átvitel mint egyenleg 1,017614.16 frt. Tartaléktár számláján kiadás 243969.73 frt bevétel ugyanannyi. A társulat 1880 decz. 31 diki vagyon állását következő kimutatás tünteti föl: mérlegszámlán t a r t o z i k : pénzkészlet 9875.33 érdekeltségül: 34.973.94 magy. jelzálog banknál 334153, földhitelintézeti záloglevelek 142576.74 takarékpénztári elhelyezés 4068.08 kétéves követelések 1857.08, László Lajos tartozása 2930.87 gátfenntartási számla tartozása 15932.31 gátépítési számlatartozása 1,017614.16 összesen 1,563981.50 frt; k ö v e t e l : törlesztési kölcsön számla 1,393226.08, kölcsönvizsáfizetési alap 60674.46, árvédelmi tartaléktóke 90000, tartaléktár számla, egyenleg 20080.46: összesen 1,563981.50 frt A mult-évre gátfenntartási szükségletre 127527.61 frt. volt előirányozva (75600 frt kölcsöntőke annuitására esik); s ezzel szemben 15924.20 frt. volt a tulkiadás. — A jelentést a közgyűlés tudomásu vette s a felmentvényt megadta.

— **Gróf Szirmay Sándor** huszárfőhadnagy, ki a legutóbbi lövészverseny alkalmából lovának elbukása következtében oly súlyos sérüléseket kapott hogy élet halál között volt, mint örömmel jelenthetjük, dr. Ujfalussy József orvos ur gyógykezelése folytán annyira jobban lett, hogy pár nap múlva helyi őrségi állomásra, Szabadkára vissza utazhatik.

— **Ünnepi színt** ült magára május elsején a kis vasut is, amennyiben kocsjai reggeli 5 órától kezdve minden öt perczen fognak közlekedni, és pedig felbogarozva, zöld galylyakkal feldiszi.

— **Ellopott czegetáblák.** Tegnapelőtt éjjel ismeretlen tettesek elemelték a Simonffy István, Pally Miklós és Balogh Zsigmond urak czegetábláit. Es miután a becsületes megtaláló eddigdel hajlandóságot nem mutatott a visszaadásra — azok meg nem kerültek.

— **Az I. kerületi kapitányság** tegnap délelőtt tartotta meg a dajkaságba adott gyermekek vizsgálatát. S bizony nem a legkedvezőbb eredménnyel, mert a gyermekek nagy része, a silány tápláltság mellett elcsenevedszedik, elsatnyul. — De hát hiába nyomorult 3-4 forintért nem táplálhatják a szerencsétleneket beafestekkel és borjuszettel — jó ha krumplira és grizre elég. Bizony ideje lenne, és humanus dolog lenne végre valahára egy jelenczházat felállítani. — A kapitányságnál vezetett nyilvántartási jegyzék szerint mintegy harmincz-negyven gyermek van dajkaságba adva. —

— **Uj nyaralók a nagyerdőn.** A városi tanács elhatározta, hogy a nagyerdőn, a lövőház közelében még az idén két egy-egy emeletes csinos nyarilakot építtet, mindegyikben négy-négy kényelmes lakosztályval. A tanácsot a nagyerdő értékesítése, szépítése s különösen azon tapasztalat indította ezen határozatra, hogy a már kész nagyerdő nyaralók igen jól jövedelmez. Az építéshez, mely az anyagon kívül mintegy 10,000 frtba kerül, már a jövő héten hozzáfognak. Tervebe van az új erdőmesteri lak építése is. — A lövészársasággal folynak a tárgyalások a lövőház átvételre tárgyában, a mely kávéházzá fog átalakíttatni. A lövészársaság a katonai lövőtér szomszédságában kapna cserében új, kényelmes helyiséget és lövőházat. A tanács emez üdvs intézkedései hivatva vannak a nagyerdő emelkedését elősegíteni s magánosokat is buzdítani ott nyári lakások építésére.

— **Konfortáblis lö szerencsétlen halála.** Idegrázó véggel mult ki ma délelőtt Barta nevű konfortáblisnak a lova. — A piac és Széchenyi utcák torkolatánál sebesen hajtatt Barta s neki ment egy téglahordó szerkérnek. A kocsi rudja eltört s bele ment a lö szügyébe. A kistemplom melletti kocsi-burkolatot vértócsák borították el s a boldogtalan lö a nagy vereszeség miatt néhány percz múlva kisenvedett.

— **Ablak jelenet főutcán.** Fiatal, eleven szemű asszonyka göbölly karjai fehérlenek egy emeletes ház ablakpárkányán. Az ablakra rakott bokros dísznövények buja levelei suogják körül a bodros fejcskét, azok közül villognak ki az utcára a csinos menyecske bogár szeméi. Az utcán változatos panoráma hullámszik, melynek legrikítóbb pontjai a fess katonatisztek és tarka tavaszi toleitek. Vajjon mi érdekli e közül leginkább az asszonykát a kinek ajkairól egy sóhajts lebben el. Vajjon mit jelent e sóhaj? Ebben a perczben hátához lopzkodik egy már már deressedő haju uriember, a ki nagy, erős kezeivel befogja a szép menyecske szeméit. Kedvesen meglepetve fordul hátra a sohajtozó menyecske, a kin az édes öröm fut át e jelentőségre, hogy ime, az ő öregje már szerelmesen enyegelni kezd vele. — Mucuskám... simul gyöngéden hozzá... — Pedig azt mondják, hogy az „enyelgő“ férj azért fogta be olyan hirtelen az asszonyka szeméit, hogy az meg ne lásson egy legujabb divatu kalapot... —

— **Kézi könyv a honvéd számára.** Méltattuk már János Lajos a Debreczenben állomásozó 3-dik honvéd gyalogezred főhadnagya által fenti cím alatt írott kiténi szakmunkát a mely megbealsíltetlen szolgálatot tesz minden honvédnek. Maga a honvédelmi miniszter is ilyen nézetben van; legalább azt bizonyítja az a körrendelete, a melyet az összes honvéd csapatokhoz intézett. A rendelet szövege szerint következőket tartalmazza: „János Lajos m. kir. honvéd főhadnagy, „Kézi könyv a honvéd számára“ című könyveket adott ki, mely czelszerűen van összeállítva, miért is a honvéd csapatoknak használatra ajánlatik. A könyvecske ára 30 kr.“

— **144 millió forint.** Ilyen hatalmas összegre megy az, a melyet az osztrák magyar bank debreczeni fiókintézete 34 év alatt, míg Fischer Mándor György volt főúke az intézetnek, összesen 137 ezer db. váltót számlított le 143,700,000 frt, értékben. — A megnyitástól 1870 ig 746 — 1748 db. között váltakozott a leszámított váltók száma; s évente körülbelül két millió forint volt a leszámítás átlagos összege 1871-től idáig fokozatosan emelkedett a váltók és ezek értékének összege. 188-ben 7485-ről 11063-ra emelkedett a leszámított váltók darab száma; s értékük közel 10 millió frt. volt a mult évben 14748 db. váltó számlítottolt le 10,381318 frt. értékben.

Színház.

Blaháné tegnap lépett fel másodsor a „Nánia“ czimszerepében végre valahára: zutulóság telt ház előtt. A magyar

nyelv nagy szótárában nincs annyi változata a „szép és jó“ meghatározására szolgáló szavaknak, am-nyiri elegendő volna Blaháné dícséretére. Mit is erőlködnék frázisokkal kifejezni az ő művészetét; a kik nem látták — nézzék meg. Ezt tanácsoljunk minden ép kéz láb embernek. Nekünk ugy tetszik, hogy Blaháné most szebb mint valaha és jobb is — mondhatnók, ha ugyan az ő művésze má már rég el nem érte volna a tető pontját. Még ilyen gyarló darab is micsoda más benyomást képes kelteni az emberben, ha Blaháné a központja. Egyénisége nék büvös tulajdonával megaranyoz mindent: darabot, szerepet, szereptársait, meg a közönség minden egyes tagját, a ki azután nem tud egyebet csinálni, csak bámul, tapsol, bámul, tapsol. . .

Apróságok.

Mindig udvarias.

Aggszú egy fiatal emberhez: „Ez mondj, még mindig nincs szándékában megházasodni? — Mindig udvarias fiatal ember: „Majd csak őu után, — kisasszony.“

Kutyák egymásközött.

Városi kutya (az ő falusi barátjához, akinek vendége): Nem félsz itt éjjel, ebben az elhagyott házban? „Oh! — felel a falusi kutya, — nincs itt semmi veszély. azonfelül lakik velem egy ember... aki örökül mellettem.“

A budapesti gabonátözsderől.

Ápril 28.

Buzát ma mérsékeltén kínáltak, a vé telkedy biányozott, az irányzat lanyha volt és 10,000 mm. kelt el 5-7 $\frac{1}{2}$ krral olesőbb áron. Roza és tegezi 5 krral apadtak.

Elkelt:

Buza: Tiszavidéki: 200 79, 9.07, 100 79, 9.07 $\frac{1}{2}$, 200 79, 9.05, 100 78 $\frac{1}{2}$, 9. — 300 78 $\frac{1}{2}$, 9.02 $\frac{1}{2}$, 100 77 $\frac{1}{2}$, 9.05, 100 76 $\frac{1}{2}$ 875.

A határidő-üzletben felmoadtak 18,000 mm. buza és 7000 mm. zabot. Meglehető forgalom mallette déllötti jegyzések a következők:

Buza május-juniusra 8.50 — 8.52, — 8.48 — 8.53, őszre 7.69 — 7.67 — 7.70, tegezi máj. jun-ra 4.87 — 4.84 — 4.85, jul. — aug-ra 5.03 — 5.05 — 5.02, zab őszre 5.92 — 5.91, káposzta repeze aug. — szeptre 12.85 — 80 — 75.

A déli törzse zárlatai pedig:

Buza május-juniusra 8.53 pénz. 8.54 áru; őszre 7.69 pénz, 7.70 áru; tegezi május juniusra 4.85 pénz, 4.86 áru.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

Holnap szerdán, 1890. április 30-án,

páros szünetben,
felemelt helyárrakkal.

Blaha Lujza urnőnek,

a b.-pesti népszínház elsőrangú művésznőjének
utolsó vendégjátékául:

és jutalmául a „debreczeni színtársulat“
bucsu előadásául:

Királyfogás.

Nagy operette 3 felv.

MENETREND.

Debreczenből indul:	
B.-pest—N.-Várad felé	d. e. 8 ó. 27 p.
" "	d. e. 11 ó. 49 p.
" "	este 10 ó. — p.
Szatmár felé	d. u. 3 ó. 49 p.
" "	éjjel 3 ó. 37 p.
Kassa felé	reggel 6 ó. 31 p.
" "	este 7 ó. 30 p.
Nánás felé:	(m. á. v. indóh. éjjel 5 ó. 50 p.
" "	d. u. 4 ó. — p.
" "	vásártér reggel 6 ó. 07. p.
" "	d. u. 4 ó. 19. p.
Debreczenbe érkezik:	
Budapestről	érk. éjjel 3 ó. 06 p.
" "	" d. u. 3 ó. 31 p.
" "	este 7 ó. 19 p.
Szatmárról	" d. e. 11 ó. 31 p.
" "	este 9 ó. 35 p.
Kassáról	" reggel 8 ó. 02 p.
" "	este 9 ó. 11 p.
" "	vásártér reggel 7 ó. 59 p.
" "	este 8 ó. 43 p.
Nánásról:	(m. á. v. indóh. reggel 8 ó. 07 p.
" "	" este 8 ó. 52 p.

Felolós szerkesztő és kiadó laptulajdonos:

Vértesi Arnold.

Főmunkatárs: Kerecsag Vilmos.

SEIDEN-GRENADINES, schwarz und farbig (auch alle Lichtfarben) 95 kr. bis fl. 9.25 p. Met. (in 18 Qual.) versendet robenweise porto und zollfrei das Fabrik-Dépot G. Henneberg (K. u. K. Hofliefer) Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto.

A Debreczeni Ellenőr

könyvtészetében

mindenféle díszes és egyszerű

könyvkötői munkák

gyorsan pontosan és jutányos árban elkészíttetnek.

Kardos Lászlónál

kaphatók biztos színű

nőruha zefírek

olcsótól a legfinomabbig.

Surah és gyapju

ablak függönyök

páratlan szép kiállításban

valódi

Jaeger gyapju fluóitányok,

mosható, rendkívüli tartós és igen formás

tavaszi és nyári használatra.

KWIZDA köszvény fluidja

„ismert erősítőszert nagy és hosszú gyaoglások, erőfeszítő munkák előtt és után stb. ára 1 forint. — csakis a meékelt védjeggyel ellátott a valódi. Kapható minden gyógyszerárban. Naponta postai szétküldés „kerületi gyógyszerárból Kornenburg Bécs mellett.

SZABÓ LAJOS FIAI

özég

DEBRECZEN, RÓZSATÉR.

A tavaszi idényre raktárra érkeztek:

NŐI RUHASZÖVETEK,

hozzávató legujabb zsinórdíszel.

Nyári mosó kelmék:

Cretonok,

Indish-Foulard es Zephirek.

Nadrág szövetek.

Napernyők és esernyők.

Férfi Chiffon ingek.

SZÖNYEGEK, ÁGYTERITŐK,

Paplanok,

Női és gyermek harisnyák.

Színes és fekete selyemkendők.

Nagyválaszték:

gyászszövetekben.

Dr. Borbély Imre

med. universalis fogorvos
Debreczen, piacz-utca 1711. sz.

Rendel d. o. 9-12 } óráig.
d. u. 3-5 }

Előírása után készült fogpora, szájvize, fogkefeje kapható helyben az összes gyógyszerárakban. Szent-Királyi és Kalenda díszmű és Beke László női divat üzletében.

Főraktár Muraközy gyógyszerárakban.

3 A legfőbb nemzetgazdasági kiállításon kitüntetve
Elismerő nyilatkozatok a Jockey klubtól.

Kwizda
cs. és k. szab. "Restitutionsfluid"
(mosóvíz lovak részére)
1 üveg 1 frt 40 kr.

Kwizda
korneuburgi állattáppora
lovak, szarvasmarha és juhok
használatára. 1 doboz 70 kr, fél doboz 35 kr.

Kwizda: Erőesség lovak és marháknak,
6 és 8 frtos ládikákban és 30 kros dobozokban.

Kwizda: Ló-pata-vaseline-je. (A patkót épen
tartani.) 1 doboz 1 frt 25 kr.

Kwizda: Patkóragasz (mű-pataszaru) 1 rud
80 krajczár.

Kwizda: Sertéspar a hizlalás előmozdítá-
sához és lesoványodott állatok jókarban
helyezéséhez. 1 nagy doboz 1 frt 26 kr, 1 kis
doboz 63 kr.

Kwizda: Mosószappana háziállatoknak. 1
drt 40 kr. 1 kis drt 50 kr, 1 nagy drt 1 frt 60 kr.

Kwizda: Nyeregszappana, a nyereg és más
bőrtárgyak épen és tisztántartásához és
fényezéséhez. 1 doboz 1 frt.

Utánzásoktól óv a fenti védjegy megfigyelése,
Kwizda Joh. Fr. kerületi gyógyszerára Kor-
neuburg, Bécs m. cs. és k. ausztr. és k. ro-
mán ud. szállító baromgyógyászati készítmények
részére.

Kwizda
korneuburgi állattáppora

Kwizda cs. és kir. szab. restitutionsfluidja,

Kwizda fent említett készítményei
a monarchia összes gyógyszerárakban és vegyész-
teiben kapható.

Magyar jég- és viszontbiztosító

részvénytársaság
Teljesen befizetett 1 millió frt alaptőkével
elvéllal:

Jégbiztosításokat
a legolcsóbban és a legelőzékenyebb
módon.

Hat évi biztosításnál 1 évben ingyen
biztosít.

Nem csinál semmiféle nehezítő feltétele-
ket, mint azon vegyesbiztosító társulatok, —
melyek egyuttal a tüzbiztosítás megkötését is
követelik.

Az előforduló károkat gyorsan és
előzékenyen becsüti meg saját köz-
gei által.

Felvilágosítással készségesen szolgálnak:

az igazgatóság Budapestén
Gizella-tér 7.

az Assicurazioni Generali házában, valamint
a vidéken: összes fő- és alügynökségei, me-
lyek az Assicurazioni Generali ügynökségei
nél vannak.

A női szépség — ékesség.

A Bergmann és tsa drezdai

Lanolin-kéntej-szappan

napontai kasználata által megkapjuk a gyön-
géd, vakító fehér arcszint.

Kapható dronként 45 krért Dr. Roth-
schnek (Telefon 5. sz.) gyógyszerárakban
és Baum Miksánál.

Iroda-helyiség

változtatás.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönsé-
get, hogy irodánkat **f. é. május hó 1-jével**

Czepléd-utca 2156. sz.

Simonffy Imre-féle házba, I. emelet, (be-
járát a Batthyány-utczáról) helyezük át.

A "THE GRESHAM"

életbiztosító-társaság főügynöksége.

Szent-Királyi és Kalenda Debreczen.

Padlózatok számára:

Keil Alajos

Padlózat-fénymáz

Bécsből

mint legkitűnőbb mázólszert puha padló számára: szagtalan, hamar száradó,
szép fényes és tartós, 1 nagy palack ára 1 frt 35 kr.

1 kis " " " " 68 "

Keil Alajos Bécsből

Viaszk-kenőcsét

mint legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szert kemény padló számára,

1 köcsög ára 60 kr.

legmelegebben ajánlja

Szent-Királyi és Kalenda.

DEBRECZENBEN, a város háza épületében.

Megrendelések olyan helyekről a hol raktárak nincsenek **Alois Keil Wien**
IV. Resselgasse 5. gyári raktárakban intézendők. Egy 5 kilós csomag
ára 6 frt. o. é.

1651
90. tk.

Arverési hirdetem kivonat.

A h.-bösszörményi kir. járásbíróság
mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi,
hogy Galánfi Lajos kir. körjegyző vég-
rehajtónak Koncz Gábor végrehajtást
szervező elleni 9 frt 21 kr. tőkeköve-
telés és járulékaik iránti végrehajtási ügyé-
ben a h.-bösszörményi kir. járásbíróság
területén lévő és a h.-bösszörményi 1794.
sztkjvben foglalt A. I. 1893. hrsz. alatti
1933. népsorszámu ház és udvarból álló
ingatlanra 600 frt. a 6423 hrsz. alatti
ingatlanok végrehajtást szenvedőt illető
1/3 részére 82 frt, — a 6568 hrsz. alatti
ingatlanok 1/3 részére 356 frt, — a 6535
hrs. alatti ingatlanra 120 frt, — a 9841
hrs. alatti ingatlanra 120 forint, — a
12079/a hrsz. alatti ingatlanra 123 frt, —
a 12141 hrsz. alatti ingatlanok 1/3 részére
75 frt 66 kr, — a 15810 hrsz. alatti in-
gatlanra 70 frt, — a 19603 hrsz. alatti
ingatlanra 149 frt, — a 19622 hrsz. alatti
ingatlanra 42 frt, — összesen tehát 1737
frt 66 krban ezenel megállapított kiki-
áltási árban az árverést elrendelte, és
hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az
1890. évi Junius hó 24-ik napján dél-
előtt 9 órakor ezen kir. járásbíróság
tkvi helyiségében megtartandó nyilvános
árverésen a megállapított kikiáltási áron
alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozó tartoznak az
ingatlanok becsárának 10%-át vagyis
173 forint 76 krajczárt k és s p e n z
ben, — vagy az 1881. 60. t. cz. 42.
§-ában jelzett árfolyammal számított és az
1881. évi novem. hó 1-én 3333. sz. a. kelt
igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában
kijelölt óvadékképes értékpapírban a ki-
küldött kezéhez letenni, avagy az 1881:
LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánat-
pénznek a bíróságnál előleges elhelye-
zéséről kiállított szabályszerű elismer-
vényt átszolgáltani.

Kelt H.-Bösszörményben a kir. járás-
bíróság tekekönyvi osztályánál 1890.
évi april hó 13-án.

DE Á K,
kir. aljárásqiró.

A „DEBRECZENI ELLENŐR”

könyvkiadóhivatalában

megjelentek és kaphatók a következő könyvek.

Vértesi Arnold összes munkái I—VII. vaskos diszkötés. Egy-
egy kötet ára 2 frt 10 kr.
a 7 kötet együtt 14 " — "

Gróf Vay Dániel „Magyarország története”
3 vaskos diszkötet ára 7 " — "

Vértesi Arnold „Páriák” elbeszélés ára 1 " — "

Vértesi Arnold „A bojár leánya” regény 2 köt. ára 2 " — "

Vértesi Arnold „Fecskefészék” regény 1 köt. ára 1 " — "

Vértesi Arnold „A jegyző kisasszony” regény
1 kötet ára 1 " — "

Vértesi Arnold „A debreczeni diák” regény 1
kötet ára 1 " — "

Zolthay Lajos Tiszántuli egyházkerületi térképe
vászonra huzva (leszállított ár) 1 " 50 "

Vértesi Arnold „Öngyilkosok” elbeszélések ára 1 frt — kr.

Karczag Vilmos „Ma és mindig” elbeszélések
ára 1 " 50 "

Karczag Vilmos „Szerető szívek” elbeszélések
ára 1 " 20 "

Karczag Vilmos „Macskák” (történetkék) ára 1 " — "

Molnár László „Egy kis város krónikája” elbe-
szélések, ára 1 " 20 "

Mátray Lajos „Fazekas Mihály élete és mun-
kái” ára 1 " — "

R. P. O. „Titkos szerelem” regény 1 kötet ára — " 80 "

Bugyi Sándor depr. talyigás kalandjai 1 kötet — " 60 "

Vidéki megrendelések postafordultával eszközöltetnek.